

Consiliul Superior al Magistraturii

Judecătoria Centru

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare 73,
bir.207a,
MD 2001
tel. (022) 27-75-15

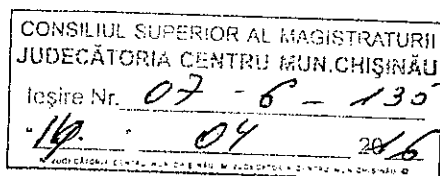

Высший Совет Magistratury

Суд Центру

mun. Кишинэу, бд. Штефан чел Маре 73,
к.207а
MD-2001
tel. (022) 27-75-15

14.04.2016

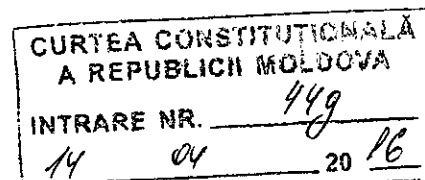
Curtea Constituțională a Republicii Moldova

m. Chișinău str. A .Lăpșneanu nr.28

Judecătoria Centru, mun. Chișinău, expediază în adresa Curții Constituționale, sesizarea lui Covaii Ghenadie pentru realizarea controlului constituționalității art.6 alin. (1), lit. d) și lit. e) din Legea serviciului în organele vamale nr.1150 din 20.07.2000 în redacția Legii pentru modificare și completarea unor acte legislative nr.275 din 15.11.2013 și Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.324 din 23.12.2013.

Judecător

Alexandru Gafton

ÎNCHEIERE

17 martie 2016

mun. Chișinău

Judecătorul judecătoriei Centru,

În componența:

Președintele ședinței

Gafton Alexandru

Grefier

Catană Olga

Cu participarea reclamantului Covali Ghenadie, reprezentantului pîrîtului Tutunaru Eugenia, a examinat în ședință de judecată publică, cererea depusă de reclamantul Covali Ghenadie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 6, alin. (1), lit. d) și lit. e) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000 în redacția dată prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 275 din 15.11.2013 și modificată prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 324 din 23.12.2013

CONSTATĂ:

1. La data de 11.12.2014 reclamantul Covali Ghenadie a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Vamal solicitînd anularea ordinului nr.588-p din 10.06.2014 prin care a fost eliberat din funcția de inspector principal al Direcției analitice din cadrul Aparatului Central a Serviciului Vamal solicitînd restabilirea la serviciul, încasarea despăgubirii pentru lipsa forțată și încasarea prejudiciului moral.
2. Din cererea de chemare în judecată rezultă că Covali Ghenadie a fost angajat și a activat în funcție publică în cadrul Serviciului Vamal începînd cu 12.04.1993. În temeiul ultimului contract individual de muncă nr. 344 din 04.03.2010, modificat prin acordul adițional nr. 2 din 06.06.2011, reclamantul era angajat pînă în 04.03.2016 în funcția de inspector principal în Direcția analitică din cadrul Aparatului Central al Serviciului Vamal. La momentul angajării, precum și la reîncheierea contractelor individuale de muncă, reclamantul întrunea toate condițiile prevăzute de lege pentru a fi angajat și a activa în Serviciul Vamal.
3. Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 588-p din 10.06.2014, reclamantul a fost eliberat din serviciu din organele vamale pe motivul că se află în situațiile de incompatibilitate prevăzute de art. 6, alin. (1), lit. d) și lit. e) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000. Textele de lege invocate, în noua redactare dată prin Legea nr. 275 din 15.11.2013 și modificată prin Legea nr. 324 din 23.12.2013, interzic angajarea și aflarea în exercițiul funcțiunii în organele vamale a persoanei care este soț/soție, rudă sau afin de gradul I sau II cu o persoană fizică afiliată, angajată, cu un fondator/asociat sau cu o persoană cu funcție de conducere a unei persoane juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal.
4. Indică reclamantul că, se află în asemenea situații de incompatibilitate pentru că soția sa și mama soției, care este afin de gradul I pentru reclamant, sunt

fondatori ai unei persoane juridice care deține licență pentru activitatea de broker vamal. De asemenea, mama soției reclamantului deține și calitatea de administrator al acestei persoane juridice ce deține licența pentru activitatea de broker vamal. Din 09.05.2014, legea impune funcționarii publici din cadrul organului vamal aflați în una din situațiile de incompatibilitate să se decidă și să le înlăture în termen de 30 de zile, sub sancțiunea gravă a eliberării din serviciu.

5. Susține reclamantul că el nu a putut înlătura situația de incompatibilitate din motive independente de voința sa urmare a cărui fapt a fost eliberat din serviciu prin ordinul sus-menționat.
6. Reclamantul a contestat în judecată ordinul de eliberare din funcție, inclusiv pe motivul că acesta se bazează pe texte de lege neconstituționale care interzic angajarea și aflarea lui în exercițiul funcțiunii în organele vamale.
7. În ședința de judecată, reclamantul Covali Ghenadie a depus o cerere prin care a solicitat ridicarea excepției de neconstituționalitate în baza art.121 al CPC, art.135 alin.(1) lit.a) și g) din Constituție precum și în conformitate cu interpretarea dată de Curte în baza Hotărârii Curții Constituționale nr.2 din 09.02,2016 și a solicitat suspendarea procesului.
8. În motivarea cererii sale, reclamantul a indicat că potrivit punctului 1 al art.XVI al Legii nr.267 din 23.12.2011 privind modificarea art.6 alin.(1) al Legii serviciului în organele vamale nr.1150 din 20.07.2000 prin introducerea după textul "sau cu capacitatea de exercițiu limitată", a textului "persoana care este rudă, afin sau afiliată cu fondatorii sau organele de conducere ale unei persoane juridice care deține licență pentru activitatea de broker vamal";punctul 1 al art.III al Legii nr.275 din 15.11.2013 privind introducerea literelor d) și e) în aliniatul (1) al art.6 al Legii serviciului în organele vamale nr.1150 din 20.07.2000 expus într-o redacție; punctul 1 al art.XXI din Legea nr.324 din 23.12.2013 privind modificarea redacției literelor d) și e) ale aliniatului (1) al art.6 al Legii serviciului în organele vamale nr.1150 din 20.07.2000. Astfel prin art.XXI din Legea nr.324 din 23.12.2013, în vigoare din 01.01.2014, legislatorul a modificat Legea serviciului vamal și la art.6 alin.(1) lit.d) și e) cuvintele "este rudă" înlocuindu-le cu cuvintele "este soț/soție, rudă sau afin", prin această modificare a fost instituită o restricție în exercitarea funcției publice în cadrul organului vamal pentru persoana care are soț sau rudă ori afin de pînă la gradul II care este afiliat, fie angajat , fie fondator/ asociat sau persoană cu funcție de conducere a persoanei juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal. Din 09.05.2014, legea impune funcționarilor publici din cadrul organului vamal aflați în una din situațiile prevăzute la art.6 alin.(1) lit.d) și e) din Lege să decidă înlăturarea incompatibilității timp de 30 de zile.
9. Consideră reclamantul Covali Ghenadie că normele legale menționate mai sus, care au servit drept temei de eliberare din funcție încalcă drepturile și libertățile fundamentale cum ar fi art.43 din Constituția RM și anume dreptul la muncă deoarece a fost obligat să înlătore incompatibilitatea care putea fi înlăturată doar prin cerere de demisie din funcția deținută în Serviciul Vamal ori desfacerea căsătoriei cu soția care deține cotă-parte în societatea cu răspundere limitată "Rodanpol" S.R.L.

- 10.Reprezentantul pârîului a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate deoarece este un temei folosit de reclamant întru tergiversare examinării cauzei. Motivează prin faptul că hotărârile Curții Constituționale nu au efect retroactiv și indiferent de soluția adoptată, aceasta nu poate soluționa litigiul.
- 11.Audiind părțile, examinînd materialele cauzei, instanța de judecată ajunge la concluzia că cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate și de suspendare a procesului civil este întemeiată și urmează a fi admisă cu suspendarea procesului din următoarele considerente.
- 12.Legea nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese, inclusiv în art. 11, reglementează o serie de garanții suficient de puternice pentru asigurarea menținerii imparțialității funcționarilor publici din organele vamale, inclusiv obligația funcționarului public de a declara interesele personale sub sancțiunea răspunderii contravenționale sau penale, instituția recuzării (interzicerii) implicării persoanei afectate de un conflict de interese în procesul de luare a deciziilor cu păstrarea funcției acesteia, transferul persoanei într-o funcție neconflictuală, redistribuirea sarcinilor și responsabilităților.
- 13.Demisia persoanei din funcția deținută este ultima și cea mai gravă măsură care ar putea fi luată doar dacă toate celelalte opțiuni prevăzute de lege pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese eșuează. În situația reclamantului, pentru că există textele de lege contestate, nu s-au analizat, nici nu s-au clarificat soluțiile adecvate și optime pentru tratarea conflictului de interese, declarat de reclamant în mod corespunzător, nici nu s-a luat în considerație că reclamantul deja a fost transferat într-o funcție neconflictuală.
- 14.Mai mult, prin Legea nr. 180 din 19.12.2011, legislatorul a înființat Comisia Națională de Integritate cu responsabilități în domeniul implementării politicii cu privire la conflictul de interese, verificării incompatibilităților și al conflictelor de interese potențiale, precum și cu capacitatea de a adopta decizii obligatorii. Astfel că, instituirea interdicțiilor vizate în normele legale criticate intră în contradicție cu politica legiferată și implementată ce prevede o procedură și un organism independent și separat de verificare a incompatibilităților și de soluționare a conflictelor de interese.
- 15.De față nu este nici altă condiție impusă de art. 54 din Constituție: aceea ca restrîngerea să fie proporțională, adică să existe un just echilibru între limitarea la care este supus dreptul la muncă, la respectul vieții private și familiale, la căsătorie și interesul public protejat prin aceasta limitare. Or, sub acest aspect, tinînd seama de existența reglementărilor legale mai sus menționate referitoare la alte opțiuni de soluționare pozitivă a conflictului de interese, corelată cu obligația funcționarului public de a declara interesele personale și de a fi recuzat, se apreciază că stabilirea ca fiind incompatibilă cu funcția publică în organele vamale a persoanei care are soț, fie rudă sau afin cu o persoană fizică afiliată, angajată, cu un fondator/asociat sau cu o persoană cu funcție de conducere a unei persoane juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal nu își găsește o justificare rezonabilă prin raportare la interesul apărut. Or, menținerea prezumției de imparțialitate a funcționarului public din cadrul organului vamal este asigurată prin dispozițiile corespunzătoare din Legea nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la

conflictul de interese, din Codul contravențional, din Codul penal. Prin urmare, apare ca excesivă restrângerea drepturilor descrise mai sus.

16. Art. 16 din Constituție, art. 6 al Legii nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității și al art. 14 al Convenției europene a drepturilor omului protejează dreptul la nediscriminare. Așadar, în cazul altor funcționari publici, demnitari publici se respectă procedurile și garanțiile instituite prin Legea nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese, prin Legea nr. 180 din 19.12.2011 cu privire la Comisia Națională de Integritate, fără a fi stipulate suplimentar interdicții și restricții de a deține funcția publică de genul celor prevăzute prin normele contestate pentru funcționarii organului vamal. Mai mult, prin hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 15.02.2000 au fost declarate neconstituționale prevederile art. 6 alin. (6) din Legea nr. 395-XIV, potrivit căruia persoanele care au deținut anterior funcțiile de judecător, procuror și colaborator al organelor de anchetă nu pot exercita, timp de 5 ani de la demisionare profesia de avocat la instanțele de judecată și în organele de anchetă în care au lucrat în funcția respectivă. Curtea Constituțională a constatat că aceste prevederi restrâng dreptul cetățeanului de a-și alege de sine stătător apărătorul și dreptul la libera alegere a muncii (art. 26 alin. (3) și art. 43 alin. (1) din Constituție). Prin aceeași hotărâre s-a stabilit că contravine dispozițiilor constituționale și art. 6 alin. (7) din Legea nr. 395-XIV, potrivit căruia avocatul nu-și poate exercita profesia la instanța de judecată, unde funcția de judecător o îndeplinește soția, soțul avocatului, ruda ori afinul său, pînă la gradul al treilea. Astfel, dacă în privința judecătorilor, față de care există cerințe ridicate privind imparțialitatea și independența, care au soț, rudă, afin ce profesează avocatura, inclusiv în instanța în care activează judecătorul respectiv, nu există condiții restrictive și incompatibile de deținere a funcției, impunerea condițiilor restrictive cu privire la funcționarii organului vamal sunt discriminatorii.
17. Așadar, situațiile de incompatibilitate prevăzute de normele legale criticate aduc atingere însăși existenței drepturilor la muncă, la alegerea profesiei și ocupației, la respectarea vieții private și de familie, la căsătorie, la nediscriminare, acestea neputînd fi exercitate în plenitudinea lor.
18. În conformitate cu art. 121 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție.
19. Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția RM, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.
20. Potrivit Hotărârea Curții Constituționale al RM nr. 2 din 09.02.2016, Curtea a hotărît în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărîrilor Parlamentului, decretelor Președintelui RM, hotărîrilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea

Constituțională, excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu.

21. Astfel, potrivit punctului 82 al Hotărârii Curții Constituționale al RM nr.2 din 09.02.2016 judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: (1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; (2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; (3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; (4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.
22. Raportînd prevederile legale indicate mai sus la circumstanțele speței examinate, instanța de judecată consideră că cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate înaintată de către reclamantul Ghenadie Covali corespunde celor patru criterii indicate de Curtea Constituțională și cererea urmează a fi transmisă Curții Constituționale a RM pentru examinare împreună cu dosarul civil nr.3-2187/14 pentru a asigura examinarea amplă a tuturor circumstanțelor pertinente cauzei.
23. În conformitate cu art.121 alin.(3) al CPC: din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărîrii pronunțate se suspendă.
24. În conformitate cu art.121, art. 260 al. 1) lit. e) CPC și art. art. 269-270 CPC, instanța de judecată

DISPUNE :

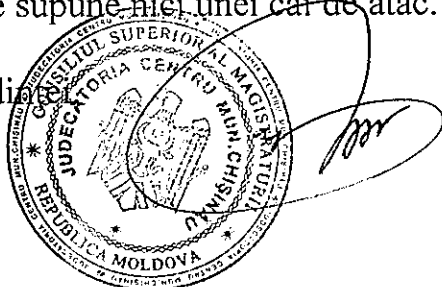
Se admite cererea reclamantului Covali Ghenadie privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

Se sesizează Curtea Constituțională a RM cu privire la realizarea controlului constituționalității art. 6, alin. (1), lit. d) și lit. e) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000 în redacția Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 275 din 15.11.2013 și Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 324 din 23.12.2013 .

Se suspendă procesul civil pornit la cererea de chemare în judecată înaintată de Covali Ghenadie împotriva Serviciului vamal al RM privind anularea ordinului de destituire din funcție pînă la adoptarea hotărîrii de către Curtea Constituțională.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
judecătorești

Alexandru Gafton

Autorul sesizării: Ghenadie Covali,
reclamant în dosarul nr. 3-2187/14 vs Serviciul Vamal
aflat pe rolul Judecătoriei Centru, mun. Chișinău,
domiciliul: MD 2028, mun. Chișinău, str. Costiujeni, 3, bloc 17, ap. 31

EXCEPȚIE DE NECONSTITUȚIONALITATE

Prin prezenta, Ghenadie Covali invocă excepția de neconstituționalitate a art. 6, alin. (1), lit. d) și lit. e) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000 în redacția dată prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 275 din 15.11.2013 și modificată prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 324 din 23.12.2013.

Reclamantul a fost angajat și a activat în funcție publică în cadrul Serviciului Vamal începând cu 12.04.1993. În temeiul ultimului contract individual de muncă nr. 344 din 04.03.2010, modificat prin acordul adițional nr. 2 din 06.06.2011, reclamantul era angajat până în 04.03.2016 în funcția de inspector principal în *Direcția analitică* din cadrul Aparatului Central al Serviciului Vamal. În momentul angajării, precum și la reîncheierea contractelor individuale de muncă, reclamantul întrunea toate condițiile prevăzute de lege pentru a fi angajat și a activa în Serviciul Vamal.

Prin ordinul Serviciului Vamal nr. 588-p din 10.06.2014, reclamantul a fost eliberat din serviciu din organele vamale pe motivul că se află în situațiile de incompatibilitate prevăzute de art. 6, alin. (1), lit. d) și lit. e) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000. Textele de lege invocate, în noua redactare dată prin Legea nr. 275 din 15.11.2013 și modificată prin Legea nr. 324 din 23.12.2013, interzic angajarea și aflarea în exercițiul funcției în organele vamale a persoanei care este soț/soție, rudă sau afin de gradul I sau II cu o persoană fizică afiliată, angajată, cu un fondator/asociat sau cu o persoană cu funcție de conducere a unei persoane juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal.

Reclamantul se află în asemenea *situații de incompatibilitate* pentru că soția sa și mama soției sale, care este afin de gradul I pentru reclamant, sunt fondatori ai unei persoane juridice care deține licență pentru activitatea de broker vamal. De asemenea, mama soției reclamantului deține și calitatea de administrator al acestei persoane juridice ce deține licența pentru activitatea de broker vamal. Din 09.05.2014, legea impune funcționarilor publici din cadrul organului vamal aflați în una din situațiile de incompatibilitate să se decidă și să le înlăture în termen de 30 de zile, sub sancțiunea gravă a eliberării din serviciu. Reclamantul nu a putut înlătura *situațiile de incompatibilitate* din motive independente de voința sa urmare a cărui fapt a fost eliberat din serviciu prin ordinul sus-menționat. Reclamantul a contestat în judecată ordinul de eliberare din funcție, inclusiv pe motivul că acesta se bazează pe texte de lege neconstituționale care interzic angajarea și aflarea lui în exercițiul funcției în organele vamale.

Astfel, în opinia reclamantului, prevederile art. 6, alin. (1), lit. d) și lit. e) din Legea serviciului în organele vamale nr. 1150 din 20.07.2000, care reglementează situațiile de incompatibilitate, sunt contrare Constituției și încalcă drepturile și libertățile fundamentale, după cum urmează:

- dreptul la muncă, dreptul alegerii profesiei și ocupației garantat de art. 43 din Constituția Republicii Moldova;
- dreptul la respectarea vieții private și de familie, inclusiv dreptul la viața privată socială, protejat prin art. 8 al Convenției europene a drepturilor omului;
- dreptul la căsătorie protejat prin art. 48 din Constituție, prin art. 12 al Convenției

europene a drepturilor omului;

- dreptul la nediscriminare protejat prin art. 16 din Constituție, prin art. 14 al Convenției europene a drepturilor omului.

Întru argumentarea sesizării, se invocă art. 54 din Constituție, potrivit căruia:

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidentiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, nu sunt îndeplinite toate condițiile cumulative impuse de prevederile art. 54 din Constituție pentru a putea fi restrîns exercițiul drepturilor și libertăților menționate.

Prin Nota informativă asupra proiectului de lege privind modificarea Legii serviciului în organele vamale în sensul arătat, restrîngerea a fost justificată prin protejarea imaginii Republicii Moldova cu referire la necesitatea exercitării atribuțiilor de funcție în organul vamal cu respectarea principiului imparțialității.

Însă, finalitatea pretinsă de păstrare a imparțialității funcționarilor publici din organele vamale fie de garantare a unor proceduri vamale mai eficiente, este pe deplin asigurată prin alte mijloace legale. În acest fel, nu poate fi considerată îndeplinită condiția impusă de prevederile art. 54 din Constituție referitoare la necesitatea restrîngerii într-o societate democratică. Or, Legea nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese, inclusiv în art. 11, reglementează o serie de garanții suficient de puternice pentru asigurarea menținerii imparțialității funcționarilor publici din organele vamale, inclusiv obligația funcționarului public de a declara interesele personale sub sancțiunea răspunderii contravenționale sau penale, instituția recuzării (interzicerii) implicării persoanei afectate de un conflict de interese în procesul de luare a deciziilor cu păstrarea funcției acesteia, transferul persoanei într-o funcție neconflictuală, redistribuirea sarcinilor și responsabilităților. Demisia persoanei din funcția deținută este ultima și cea mai gravă măsură care ar putea fi luată doar dacă toate celelalte opțiuni prevăzute de lege pentru soluționarea pozitivă a conflictului de interese eșuează. În situația reclamantului, pentru că există textele de lege contestate, nu s-au analizat, nici nu s-au clarificat soluțiile adecvate și optime pentru tratarea conflictului de interese, declarat de reclamant în mod corespunzător, nici nu s-a luat în considerație că reclamantul deja a fost transferat într-o funcție neconflictuală.

Mai mult, prin Legea nr. 180 din 19.12.2011, legislatorul a înființat Comisia Națională de Integritate cu responsabilități în domeniul implementării politicii cu privire la conflictul de interese, verificării incompatibilităților și al conflictelor de interese potențiale, precum și cu capacitatea de a adopta decizii obligatorii. Astfel că, instituirea interdicțiilor vizate în normele legale criticate intră în contradicție cu politica legiferată și implementată ce prevede o procedură și un organism independent și separat de verificare a incompatibilităților și de soluționare a conflictelor de interese.

De față nu este nici altă condiție impusă de art. 54 din Constituție: aceea ca restrîngerea să fie proporțională, adică să existe un just echilibru între limitarea la care este supus dreptul la muncă, la respectul vieții private și familiale, la căsătorie și interesul public protejat prin aceasta limitare. Or, sub acest aspect, tinînd seama de existența reglementărilor legale mai sus menționate referitoare la alte opțiuni de soluționare pozitivă a conflictului de interese, corelată cu obligația funcționarului public de a declara interesele personale și de a fi recuzat, se apreciază că stabilirea ca fiind incompatibilă cu funcția publică în organele vamale a persoanei care are soț,

fie rudă sau afin cu o persoană fizică afiliată, angajată, cu un fondator/asociat sau cu o persoană cu funcție de conducere a unei persoane juridice ce deține licență pentru activitatea de broker vamal nu își găsește o justificare rezonabilă prin raportare la interesul apărut. Or, menținerea prezumției de imparțialitate a funcționarului public din cadrul organului vamal este asigurată prin dispozițiile corespunzătoare din Legea nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese, din Codul contravențional, din Codul penal. Prin urmare, apare ca excesivă restrângerea drepturilor descrise mai sus.

Art. 16 din Constituție, art. 6 al Legii nr. 121 din 25.05.2012 cu privire la asigurarea egalității și al art. 14 al Convenției europene a drepturilor omului protejează dreptul la nediscriminare. Așadar, în cazul altor funcționari publici, demnitari publici se respectă procedurile și garanțiile instituite prin Legea nr. 16 din 15.02.2008 cu privire la conflictul de interese, prin Legea nr. 180 din 19.12.2011 cu privire la Comisia Națională de Integritate, fără a fi stipulate suplimentar interdicții și restricții de a deține funcția publică de genul celor prevăzute prin normele contestate pentru funcționarii organului vamal. Mai mult, prin hotărârea Curții Constituționale nr. 8 din 15.02.2000 au fost declarate neconstituționale prevederile art. 6 alin. (6) din Legea nr.395-XIV, potrivit căruia persoanele care au deținut anterior funcțiile de judecător, procuror și colaborator al organelor de anchetă nu pot exercita, timp de 5 ani de la demisionare, profesia de avocat la instanțele de judecată și în organele de anchetă în care au lucrat în funcția respectivă. Curtea Constituțională a constatat că aceste prevederi restrâng dreptul cetățeanului de a-și alege de sine stătător apărătorul și dreptul la libera alegere a muncii (art. 26 alin. (3) și art. 43 alin. (1) din Constituție). Prin aceeași hotărâre s-a stabilit că contravine dispozițiilor constituționale și art. 6 alin. (7) din Legea nr.395-XIV, potrivit căruia avocatul nu-și poate exercita profesia la instanța de judecată, unde funcția de judecător o îndeplinește soția, soțul avocatului, ruda ori afinul său, pînă la gradul al treilea. Astfel, dacă în privința judecătorilor, față de care există cerințe ridicate privind imparțialitatea și independența, care au soț, rudă, afin ce profesiază avocatura, inclusiv în instanța în care activează judecătorul respectiv, nu există condiții restrictive și incompatibile de deținere a funcției, impunerea condițiilor restrictive cu privire la funcționarii organului vamal sunt discriminatorii.

Asadar, situațiile de incompatibilitate prevăzute de normele legale criticate aduc atingere însăși existenței drepturilor la muncă, la alegerea profesiei și ocupației, la respectarea vieții private și de familie, la căsătorie, la nediscriminare, acestea neputînd fi exercitate în plenitudinea lor.

În asemenea situație, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) din Constituție și a hotărîrii Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016, se solicită controlul constituționalității art. 6 alin. (1) lit. e) și lit. d) al Legii serviciului în organele vamale 1150-XIV din 20 iulie 2000, în redacția actuală, dată prin Legea nr. 275 din 15.11.2013 și modificată prin Legea nr. 324 din 23.12.2013. Or, aceste prevederi legale neconstituționale au avut ca efect emiterea ordinului, contestat în judecată, de eliberare a reclamantului din serviciu în organele vamale cu încălcarea drepturilor și libertăților lui fundamentale.

Cu respect,

Reclamantul Ghenadie Covali

